

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 10.

V Ljubljani 1. oktobra 1883.

Leto XIII.

Dva prizôra iz Bléda.

I.

Francozi v Blédu 1813. leta.

Jezéro šumi
In četa grmí
V oróžji bliskôtnem jaháje.
Francóski možjé
Na kónjih sedé,
O brégu k otôku dirjáje.

„Kaj z drzno rokó
Čez mírno vodó
K otôku vas kliče in vábi?“
„Francóskim rokám
Na kúpih je tám
Srebrá, ki nikómur ne rábí!“

S pohlépom v očéh
Hité na konjéh,
Da skôraj bi v čolnu sedéli.
„Kraljica nebá
In vsega svetá,
S pomočjo nas v tugi podéli!“

Zdaj Blédskih se žen
Raznáme plamén,
In v tólpah so brég obstopíle,
Da ljút bi napád
Na svéti zaklád
Junáški braně odvnríle.

Navajen le zmág,
Ustávi se vrág,
Odstópi v molčánji bojnicám;
Od jéze, sramú
Pekéče z brodí
Slovénskím ženám in devícám.

II.

Cesar Fran Josip v Blédu 1883. leta.

In zópet vrvé
K jezéru ljudjé,
A lice je vsacemu jáсно:
Starik in otrók,
Hitéč na otók,
Skakáje prepévata glásno.

Kdo srce mu vnél,
Da vsák je vesel
Denášnjega sréčnega hípa?
Slovénce njih cár,
Mogóčni vladár.
Z blagóto ogréva, obsípa.

On stópil je v cóln,
Ves rádsti pólu,
Mej krótke Slovéne izvéste.
Zvení mu okróg:
Naj božjih tí rók
Dobróta ugladí vse céste!

„Kaj vabi te, cár!
Pred cérkve oltár
Sezídane v slávo Marije?“
„Od vsega sreá
Grém prósit Bogá,
Da sréča iz néba vam síje!“

Ne móli za sé,
On móli za té,
Oj pléme slovénsko premílo!
Presréčen si ród,
Ker sam tvoj gospód
Iskréno ti kaže čútilo.

*F. Krek.***Móli in delaj.**

Peter je bil ubog kmet. Da-si je pridno delal noč in dan, ter mu njegova žena Meta zvesto pomagala pri vsakem delu, vender si ni mogel dosti opomóči.

Imela sta sina, sedem let starega, na imé Pavla, katerega sta vzrejala v pravem krščanskem duhu. Peter je po svojih stariših poddedoval kmečko hišo in nekaj njiv, a bilo je vse takó zadolženo, da je moral trdo delati, da so se izplačevale obrésti, katere mu je bilo plačevati od dolgá; njemu tedaj je ostajalo le malo prebitka za vsakdanji živež. Kolikor se je dalo brez velike kvare od domačije odtrgati, moral je poprodati. A največja nesreča za pridnega Petra je bila ta, da je imel oderuha Gričarja za soseda, kateri bi bil rad vse Petrovo posestvo v svojo last spravil. Posojeval je Petru skóraj po sili na visoke obrésti denarja in žita takó dolgo, dokler ni videl, da mu ta nikoli ne bode mogel vsega vrniti.

Sosed Gričar je bil imovit, trdosrčen in brezbožen mož; sam brezbožnež, zna se, da poštenega in bogaboječega Petra ni nikoli rad videl. Kadar se je Petrovega dolgá dosti nabralo, tožil ga je Gričar, in v osmih dneh bi bil moral Peter ves dolg poravnati.

Kaj mu je bilo storiti? Pri prijateljih je iskal pomoči; ti mu jo obljubijo, a nekoliko pozneje, kadar spravijo svoje pridelke v denar. Šel je zatorej k sosedu Gričarju in ga prosil potrpljenja. „Kam bi prišel jaz in moj

denar," togoti se Gričar nad ubogim Petrom, „ako bi z vsakim dolžnikom imel potrpljenje! Zdaj vidiš, koliko imaš od molitve; zakaj ti pa Bog ne pomôre, ker vedno toliko moliš? Tožil sem te už pretečeni teden in v treh dneh ti je dolg poravnati, če ne, vse ti bode prodano.“

Te besede neusmiljenega soseda niso spravile Petra ob pogum. Še bolj goreče je molil ter Bogu v varstvo priporočal ženó, sina in samega sebe. Prišedši domóv, rekel je ženi: „Ljuba moja! zapustiti moramo domač kraj, morda najdemo drugje dela, da se preživimo.“

„Kdaj pa pojdemo iz hiše, oče ljubi?“ vpraša Pavlek.

„Jutri na vse zgođaj, ker v srcé bi me bolelo gledati, kakó prodajajo našo hišo,“ odgovori mu oče.

„Dovolite mi tedaj, mati ljuba, da se še poslovim od travnikov, njiv, gorá, zelenih gozdov in kapelice, kjer sem tolikokrat ovce pasel.“

Rada ti dovolim to, a ne mudi se dolgo, da ne zamudiš večerje!“ Pavlek obljubi ter hiti na plano. Mislil si je, da bode, kakor drugekrati, veselo okolo letal, a spomnivši se, da denes od teh krajev slovó jemlje, bilo mu je nekako tesno pri srci. Bog vé, mislil si je, ali drugod tudi tako lepó solnce sije, ali po drugih krajih tudi tako lepe cvetice cvetó in ptički tako lepó pojó.

Takó misleč natrgal si je nekoliko cvetic v šopek in dospévši v gozd do kapelice, ki je bila sv. Petru posvečena, pokleknil je pred podobo sv. Petra ter se milo razjokal. Potem je izmolil vse molitvice, kolikor jih je znal na izust ter sklenil z naslednjimi besedami: „Ljubi sveti Peter! rad bi še molil tukaj pri tebi takó lepe molitvice, kakersne moja mati večkrat iz molitvene knjige molijo, ali ne znam jih. Prišel sem, da se poslovim od tebe in tvoje kapelice, ker jutri zgođaj odidemo daleč od tukaj, moj oče, mati in jaz. Mogoče, da se nikdar več ne vrnemo. Prišli bodo jutri možjé, kateri prodadó našo hišo in njive. Ljubi sveti Peter! ti si velik svetnik v nebesih, prosi Bogá, da bi moji stariši drugje srečnejši bili něgo li tukaj. Moj oče so takó dobri in takisto jim je imé kakor tebi; boljše matere pa tudi ni na svetu od moje. Vse molitvice, kolikor jih znam, naučili so me moja mati, in koliko lepih pripovedek so mi užé povedali! Ali zdaj nekaj časa vedno jokajo. Zatorej te prosim, ljubi sveti Peter, poprosi Bogá za mojega očeta, moje mater in tudi mene ne pozabi. Priporóči me sv. Pavlu, ker je on moj patron. Vem, da si ti njegov dober prijatelj, ker sta skupaj v nebesih in še v pratiki vaju skupaj vidim. Povej mu, da hočem biti vedno dober in priden, kakor so moj oče dobri in pridni. Nu zdaj se pa moram od tebe ločiti; ker družega nimam, darujem ti te nabrane cvetice, lep šopek jih je!“

To rekši, vrne se Pavlek domóv in ravno k večerji pride. Ko so še vsi trije pri večerji sedeli, stopita dva prosjaka v hišo.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ pozdravita prosjaka za mizo sedečo družino.

„Na vekomaj, amen!“ odgovorijo oče.

„V imenu Kristusovem vas prosiva prenočišča. Noč je naju prehitela in ne moreva dalje. Prosila sva užé v sosednjej vási prenočišča, a ljudjé so le gođernjali nad nama.“

„Od srca rad vaju prenočim,“ odgovori Peter; „hvala Bogu, denes mi je to ljubav storiti še mogoče, a jutri ne več.“

„Kakó to?“ vpraša jeden prosjakov.

„Jutri pridejo možjé in nam prodadó vse, kar imamo, odgovoré oče. „Zatorej pojdemo užé na vse zgodaj daleč proč,“ pristavi Pavlek, v tem ko si mati solzé otarejo, a oče z rokama lice zakrije.

„I kakó ste pa prišli v tako nesrečo?“ vpraša drugi prosjak. „Ali ste imeli slabe letine?“

„Nè, nikakor nè,“ reče Peter. „Bodi Bogu čast in hvala, on mi je vedno blagoslovil delo mojih rok in lahko bi izhajal s svojo družino, ako bi ne bil z hišo vred prevzel tudi veliko dolgá od svojega rajncega očeta.“

„Ali vaš oče niso bili dober gospodar?“ vpraša prvi prosjak.

„O dober, dober gospodar so bili moj rajniki oče, Bog jim daj nebesa! Često so mi pripovedovali, da je bila naša hiša pred turško vojsko zeló imovita. Ali Turki so pridrli v deželo, in moj oče so morali v vojsko. Kadar so se vrnili, niso od hiše in gospodarskega poslopja našli drugega nego gole stene. Očeta in mater so jim Turki ubili, njive so bile opustošene in živina pokradena.“

„Ali niso vaš ded morda pred Turki kakih denarjev skrili?“ opómne jeden prosjakov.

„Vse sva z očetom pregledala in povsod stikala, a našla nisva ničesar.“

„Zunaj pred hišo sva videla debelo razklano drevó na zemlji ležati; zakaj tega drevesa ne prodate za drva?“ „Lep denar bi zanj dobili,“ méni drugi prosjak.

„To je stari kostanj, v katerega je pred tremi tedni udarila strela; zdaj ne smem ničesar več prodati, ker je užé vse zarubljeno,“ odgovori Peter.

V tem, ko so se možjé to in óno razgovarjali, zaspal je Pavlek za mizo. Mati so ga vzeli in odnesli v posteljo, ter potem tudi za tujca postelj pripravili.

Ni se še zjutraj dobro zdanilo, vstala sta užé oče in mati; tudi Pavlek se je zbudil, čudil se in začel okolo sebe gledati. Prosjaka sta bila užé odšla. „Oče, mati! kako lepó se mi je sanjalo! Ali vesta, kdo sta bila onadva tujca možá sinoči pri nas? V sanjah sta mi povedala, da sta sveti Peter in Pavel. O zakaj ju nisem vender malo bolj dobro pogledal; mislila si bosta, da sem zmirom tako zaspan. Oče ljubi! v sanjah sta mi tudi rekla, da preceje razkoljite óni kostanj, ki leži zunaj pred hišo; v njegovo duplo so vaš ded pred Turki spravili vse denarje, kar so jih imeli.“

Oče in mati sta čudeč se poslušala svojega otroka. Naposled rekó oče: „Morda nama pomaga ljubi Bog iz tolike stiske na priprošnje svojih svetnikov. To rekši vzamejo sekiro ter gredó razsekavat pred hišo ležeči kostanj. Kmalu za njimi prihití Pavlek ter vidi očeta, ko potegnejo železno skrinjico iz razsekanega kostanjevega debla.

Takój gresta v hišo. Mati postavijo zajutrek na mizo.

V škrinjici so našli denarje; ali Peter se denarja ni polákomil, nego prečital je poprej pismo, katero je ležalo pri denarjih ter dejal ženi in Pavleku: „Pokleknimo in zahvalimo se Bogú, ker nam je v največji sili na takó čuden način pomagal; čast in slava mu bodi na veke!“ V pismu je bilo pisano:

„Ljubi sin!

V tem, ko se ti bojuješ v vojski proti Turkom, prišel je sovražnik tudi k nam ter nam je pobral vse, kar smo imeli. Z veliko težavo sem

otel te denarje, ki sem jih tukaj v kostanjevo deblo skril. Bog daj, da bi skoraj sovražnika iz dežele pognali ter bi se ti zopet domov povrnil!

Bog bodi s teboj!

Tvoj oče

Pavel.“

Vsota najdenega denarja ni bila velika a zadostna za poravnanje Petrovih dolgov. Izplačal je oderuha Gričarja, ter tako sebi in družini dom ohranil.

Kakor doslój, takó je Peter tudi po tem dogodku pridno delal, ter ni nikoli pozabil Bogá, ki ga je takó čudno rešil iz oderuških rok. V nekoliko letih si je Peter opomogel in bil najimovitejši kmet v ónem kraju. Sosed Gričar je popolnem oubožal. Ker je poštemu Petru šlo vse srečno izpod rok, jezilo je to lákomega in zavidljivega Gričarja. On bi bil najrajše vse sam pograbil, zato se je polótil vsakovrstnih in nevarnih kupčij, pri katerih je naposled vse izgubil.

Gričar je imel dva otroka, Tončka in Franico. Oba sta bila dobra in bistroura. Mati jima je bila užé zgodaj umrla, a imela sta dobro staro teto, katera ju je učila mnogo lepega.

Večkrat je godrnjal oče Gričar na njo in dejal: „Čemu mi učiš otroke toliko moliti, saj ne bosta šla v samostan; uči jih rajše, kakó se denar pridobiva, ker to je pglavitna stvar na svetu; kdor ima obilo denarja, ni mu se treba učiti ničesar.“

Ko se je začelo Gričarju slabo goditi, jezil se je nad svojo nesrečo, ker ni pomislil, da je to zanj zaslužena kazen. Začel je pijančevati in hodil od krème do krème; redko kdaj je bil trezen. Vsi njegovi nekdanji prijatelji so se ga izogibali in njegova otroka milovali. Z nevošljivostjo in jezo je moral dan na dan gledati, kakó se Petru dobro godi in kako ga vsi pošteni ljudje spoštujejo in ljubijo.

Petru se je Gričar v sreé smilil, pomagal bi mu bil rad z dejanjem in in dobrimi nauki, ali znal je, da je Gričar tudi v svojej nesreči ošabnež, ter bi Petrove pomoči niti vzprejel ne.

Necega večera je Gričar vinjen domov taval, padel v neki jarek ter ondu obležal. Druzega jutra, ko je bilo solnce užé visoko na nebu, našel ga je Peter vsega pobitega ter ga nesel domov. Takój so poklicali zdravnika, ki je dejal, da je za ranjenca malo upanja, ker mu je glava preveč poškodovana.

Ko so pozneje gospod župnik pri njem sedeli in ga tolažili, pokliče ranjenec tudi Petra k sebi in mu reče: „Prosim te, odpusti mi vse, kar sem ti žalega storil; iz srea obžalujem vse svoje pregreške. O da bi bil Bogu služil, koliko laža bi bila zdaj moja vést. Lehko bi mi bilo zdaj umreti, in vest bi mi ne očitala, da sem krivično delal s teboj in zanemarjal svoja uboga otroka, ki sta zdaj siroti, ter nimata družega nego žalosten spomin na malovrednega očeta. Ako jima po mojej smrti Bog še teto vzame, morala si bosta prositi kruha od hiše do hiše.“ —

„Ne skrbi toliko za svoja otroka,“ reče mu Peter, „ako je volja božja, da se ločiš iz sveta, vzamem takój oba tvoja otroka k sebi. Deček bode skóraj pripraven za delo, a hčerka bode pomagala mojej ženi. Obljubujem ti, da ju hočem prav po krščansko vzrediti.“

O ko bi bili videli zdaj umirajočega Gričarja! Kako rad bi se bil Petru zahvalil, a ni mu bilo mogoče; zadnja njegova beseda je bila užé izgovorjena. Pogled iz Gričarjevih oči je kazal Petru več skesanosti in dušne hvaležnosti, nego bi mu bil mogel z besedo povedati. Mirno je potem Gričar izdihnil svojo dušo ter zaspal v Gospodu.

Kakor je bil Peter Gričarju obljubil, takó je tudi storil: vzel je oba otroka, Tončka in Franico za svoja, ter ju je učil moliti in pridno delati.

Pošteni Peter je rešil Gričarjevo posestvo, da ni bilo prodano, ter ga pozneje izročil doraslemu Tončku, a Franica je ostala pri Petrovih ter óndu pridno gospodinjala ves čas svojega življenja.

Róza Kósova.

Poslednja otrokova prošnja.

Ljudjé, ki imajo mnogo posvetnih opravil a malo vsakdanjih križev in težav, navadno se le malo brigajo za vero ter večkrat še celó na Bogá pozabijo. Še le takrat, kadar pridejo nadloge nad nje, spómnijo se zopet Bogá ter postanejo verni in pobožni. To nam priča tudi naslednja resnična povest, ki se je v Ameriki dogodila.

V Ameriki je živel general, ki je bil pogumen vojak v boji, a popolnem neveren slobodnjak v življenji; Bog mu je bil deveta briga in z vero se je k večjemu kdaj pošalil. General je imel jako pobožno in verno ženo, ki pa s svojimi prijaznimi opomini generala ni mogla na pravi pot spraviti. Ta zakonska sta imela jedinega otroka, nježno hčerko, katero sta oba srčno ljubila, a s tem razločkom, da je mati v njenem srci budila ljubezen do sv. katoliške cerkve in do Bogá, a oče ljubezen do svetá in posvetnega veselja.

Ta hčerka njima zbolí za sušico. Vse prizadevanje najučenejših zdravnikov je bilo zaman; bolezen se je naglo hujšala in ura smrti bližala. Oče je stal pri smrtni postelji svojega jedinega otroka in srce mu je hotelo počiti od velike žalosti, da bo svoje jedino dete izgubil. Otrok je očetovo žalost opazil, zatorej tiho reče: „Oče! jaz vidim, da moram skóraj umreti: povejte mi vendar zdaj, ali naj verujem, kar ste mi vi pripovedovali, ali to, kar so me mati učili?“ To nenadno vprašanje umirajoče hčerke je generala pretreslo, solzé so ga polile in z ginljivim glasom je dejal: „Dete ljubo! le veruj, kar so te vedno tvoja mati učili!“ Hčerka vprè svoje oči v očeta, primé ga za roko ter reče: „Oče ljubi, tedaj pa morate tudi vi na vseмогоčnega Bogá verovati. Kadar jaz pridem v nebesa, bodem vedno Bogá prosila, da tudi vi in mati za menoj tja prideta.“

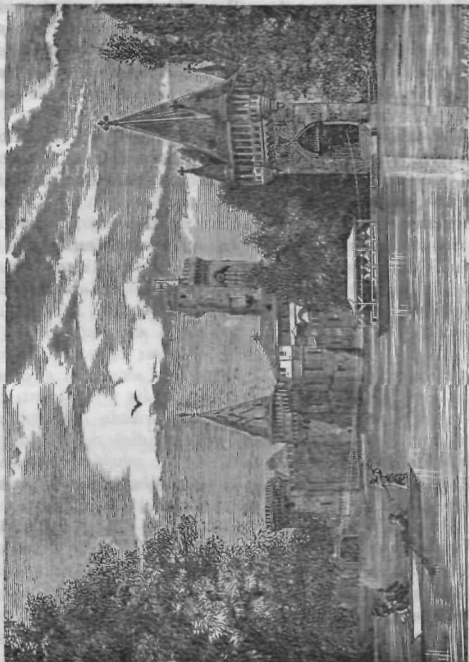
Izgovorivši te besede, vzdihne še nekterekrali ter izpusti svojo nedolžno dušico, ki je šla v nebeško veselje.

Oče ni pozabil zadnje otrokove prošnje, nego postal je véren, zvesto se oklenil sv. katoliške cerkve, z veliko gorečnostjo popravljal poprejšnja pohujšanja, in kakor je sam pripovedoval, bil je že na tem svetu stokrat srečnejši, nego li v svojem poprejšnjem življenji.

J. S-a.

Veseli dogodek v cesarski rodovini.

Izvestno se še spominata, otroci ljubi, kakó so v dan 2. septembra t. l. topovi pokali v veselo znamenje zvestim avstrijskim narodom, da sta Njiju c. kr. Visokost cesarjevič Rudolf in presvita nadvojvodinja Štefanija dobila prekrasno hčerko princezo, katera je pri sv. krstu v dan

Laxenburg.

5. septembra dobila imé Elizabeta. Bila je ravno angeljska nedelja, ko je poslal vsemogočni Bog našej presvitlej cesarski rodovini tega prezalega angela ter ž njim pomnožil naš cesarsko-habsburški rod. Vsi narodi avstrijsko-ogerske monarhije so se tega dogodka zelo razveselili, po vseh krajih so topovi pokali, in po cerkvah se je zbiralo pobožno ljudstvo, da prosi Boga, naj bi blagoslovil novorojeno princezo in Njene presvitle stariše, presvitlega cesarja in vso cesarsko rodovino.

Podoba, katero vidite v tem sestavku, kaže vam grad Laksenburški, ki je blizu tri ure od Dunaja proti jugu. V cesarskem dvoru Laksenburgu, kder se je porodil tudi cesarjevič Rudolf, naslednik našemu presvitlemu cesarju, ugledala je luč sveta tudi Njegova presvitla hčerka, princeza Elizabeta. Grad Laksenburg, obdan s prekrasnimi gaji in vrtovi, spada med najstarejša poslopja avstrijskih vladarjev. Užé sredi 14. stoletja je bil ta grad svojina avstrijskih knezov in od tega časa so vsi avstrijski vladarji skrbeli in delali za njegovo oplešavo; a največ je storila v njegovo krasoto slavna cesarica Marija Terezija. Tudi njen sin, cesar Josip II., prebival je rad v tem prekrasnem cesarskem dvoru. Lepi, véliki gaj (park), ki se okolo gradú razprostira, zasajen je bil za vladarstva cesarja Frana I. Poslopje je v gotiškem slogu sezidano ter prava podoba starodavnega vitežkega domovja. Strehe na stolpih so pokrite z raznobarnimi opekami; jeden stolp nima strehe ter se po planoti njegovega vrha lahko hodi.

Malo ne vsak tujec, kateri pride na Dunaj, podá se v Laksenburg, da si ogleda ta prekrasni cesarski grad, njegove znamenitosti in zelene gaje; a z rojstvom princeze Elizabete, prve hčerke cesarjeviča Rudolfa, dala se je Laksenburgu še posebna znamenitost.

Novorojena princeza Elizabeta ima modri očesci in zlate lasce ter je, kakor časopisi poročajo, živa podoba svoje presvite matere Štefanije.

Tudi mi kličemo s pristrénim veseljem: Bog blagoslôvi mlado princezo, da bode rastla in se razvila v radost svojih presvitlih roditeljev in cele cesarske rodovine!

Ivan Tomšić.

—x—

Zlati listi.

(Iz poljskega preložil T-ar.)

- 1) Najboljša pokora so dobra dela. (Ijudevit Jenike.)
- 2) Uboštvo je huda reč, to vem iz skušnje; a vender ne škoduje mladencu, ako ga osoda vrže iz ladije in mora plavati z lastno močjo. (Garfield.)
- 3) Váričen človek je dobrotnik človeškej družbi. (Adam Smith.)
- 4) Nagiba se drevó, kadar sadje dozoréva;
Niža se oblak, kadar ga dež obtežuje;
Takó se plemeniti ne vzpenja k višku,
Ponižen je, čim bolj je imeniten. (Jos. Szujski.)
- 5) Delaj z duhom, da bodeš imel svoje mnenje in svoja dela. (Jos. Szujski.)
6. Delo ní sramota v nobenem stanu; prava sramota je — lenoba. (Jos. Szujski.)
7. Smrtna senca je zibelka jasnih zvezd. (Jos. Szujski.)
8. Naš duh vzraste ne v svojevolji, ne v razuzdanosti, ne v zaničevanji vere in običajev, nego v gorečej, prostej pobožnosti, v krepostih in ljubezni do tega, kar je lepo in vzvišeno. (Kazimir Brodzinski.)

—x—

Snežinka in Rožica.

Bédna vdova je živelá v koči na sámém; na vrtu, razprostirajočem se pred okni, rastla sta dva rožna grma, jeden z belimi rožami, a drugi z rudečimi. Vdova je imela dve hčerki, ki sta bili podobni rožnima grmoma; prvo so imenovali — Snežinko, a drugo — Rožico. Deklici sta bili umni, poslušni in pridni, kakešnih ne najdeš na vsem svetu. Snežinka je bila bolj tihe in krotke narávi; Rožica je begala rada po logih in polji za eveticami in metulji. Snežinka je ostajala domá pri materi, pomagala jej je v gospodinjstvu, in — končavši dnevno delo — čítala na glas. Sestri sta ljubili druga drugo takó, da nijsta šli drugače iz dóma, nego držeč se za roki. Snežinka je govorila: „me se ne ločive,“ Rožica je odgovarjala: „dokler žívive,“ a mati je pristavljala: „ve morati imeti vse skupno!“

Hodili sta često sami za divjimi plódi v gozd. Živali so ju ljubile in se jima brižljevale brez bojazni. Zajec je jedel iz njiju rok, koza je mulila travo poleg njiju, jelen je skakal pred njima, in ptički so jima peli, vsedši se na bližnje veje, najlepše pesence.

Nikdar se jima ni pripetila kaka nesreča. Ako ju je prehitela v gozdu noč, vlegli sta se druga poleg druge in spali do jutra. A mati ni skrbela. Nekdaj sti prespali noč v gozdu: ko sta se zbudili, zagledali sta zraven sebe krasnega mladeniča, oblečenega v blestečo belo obleko. Gledal ju je ljubeznjivo. Ko sta deklici vstali, izginil je v gozdu, ne rekši niti besede. Zdaj še-le sta opazili, da sta ležali na kraji brezdna, in padli bi bili gotovo vanj, ako bi bili storili v témi samó jeden korak naprej. Mati jima je povedala, da je bil ta mladenič resnično angel váruh dobrih deklic.

Snežinka in Rožica sta imeli sobo v takej čistoti, da je bilo možno pogledati se v steni kakor v zrkalu. Po leti zanimala se je Rožica za gospodinjstvo, in njena mati, zbudivši se, našla je marsikatero jutro šopek, v katerem je bila po jedna roža iz ónih dveh grmov. Po zimi je Snežinka zakurila peč in obesila kotlíček na kljuko. A kotlíček je bil iz rudeče medi (bakra) in se je svétíl kakor čisto zlato, takó je bil očiščen. Na večer, kadar je šel sneg, govorila je mati: „Snežinka, zápri z zapahom duri!“ Potem so sedle k ognji; staruška je nataknila očala in čítala na veliko knjigo, a deklici sta poslušali s kolovrati v rokah. Poleg njih je ležalo jagnje, zadej na nasesti (drog, na katerem spé kokoši) pa je zaspala, vtaknivši glavo pod krilo, grlica.

Nekega večera so sedle po stari navadi, kar začujejo trkanje na duri.

„Rožica!“ dejala je mati, „odpri duri, izvestno je zašel kak popotnik in išče prenočišča.“

Rožica je odrinila zapáh in čakala, da bi ugledala siromaka. Najedenkrat pa je vtaknil skozi na pólu odprta vrata svojo ogromno glavo — medved. Rožica je skočila nazaj zakričavši, kar je bilo moč; jagnje je začelo meketati, grlica je letala iz kota v kot, a Snežinka se je skrila za posteljo.

Medved pa je izpregovoril: „Ne bojte se, dobri ljudje, jaz vam ne storim ničesar žalega, samo poprosim vas za dovoljenje, da se malo ogrejem, ker sem malo ne zmrznil od mraza.“

„Pojdi k ognji, bédni Miša!“ dejala mu je staruška. „Samó glej, da si ne osmодиš dlake! Snežinka, Rožica“ nadaljevala je, obrnivši se k otrokoma,

„idita semkaj, medved vaju ne bode razžalil, nima zlêga v umu.“ — Deklici sedli sta zopet na svoji mesti, počasi sta se približala tudi jagnje in grlica in pozabila ves svoj strah.

„Otroka!“ rekel je medved, „otresita mi sneg z hrbta!

Vzeli sta metlico in očistili z njega sneg; a on se je stegnil pred ognjem in časi ter časi zarenčal od zadovoljstva in radosti. Deklici sta se popolnem zavedli in si pričeli igrati z nepričakovanim gostom: trgali sta mu dlako, sedali na hrbet, in kadar je zarenčal, sta se smijali. Medved je dovolil vse s seboj ravnati in samó tedaj, kadar je bilo igre in norčij užé preveč, rekel je: „Dajta mi živéti, ne umorita svojega sužnja!“

Kadar je prišel čas, da je bilo treba iti spat, rekla mu je staruška: „Ostani tukaj, prenóči pred ognjem! Pri nas se bodeš saj zavaroval mrázu in nezgódi.“

Rano zjutraj sta mu odprli deklici duri, in on je ubežal tekoma v gozd. — Od tega dné je prišel vsak večer ob jednom in istem času v hišo in je legel pred ogenj. Otroka pa sta se igrala ž njim, kolikor se jima je ljubilo.....

Ko se je vrnila vzpomlad, in je vse na okolo zazelenélo, dejal je nekega jutra medved Snežinki: „Zdaj grem in se ne vrnem vse leto.“

„A kamo li, mili Miška?“ vprašala je Snežinka.

„V gozd. Treba mi je čuvati svoje zaklade zlih škratov. Po zimi, kadar je zemlja zmrznena, morajo sedeti v svojih duplih, ker si ne morejo narediti izhoda; ali zdaj, ko je solnčice razgrelo zemljo, gredó plénit. A tega, kar so nagrabili in poskrili v svojih duplih, ne vidijo lahko ljudjé!“...

Snežinka se je jako razžalostila, čuvši, da medved odhaja za dolgo časa. Kadar mu je odprla duri, odhajajoč se je medved natéknil na kljuko in pod kožo mu je zablestélo zlató; vendar ona tega ni zapazila. Medved je odšel naglo in se kmalu skril za grmovjem.

Čez nekoliko časa je poslala mati otroka v les, da bi nabrala hoste. Tam sta zagledali na tleh veliko posekano drevo. A kaj je bilo poleg njega? Kaj se je metalo v travi sém ter tjá? — no kaj vender? — nista mogli razložiti.

Približavši se, opazili sta, da je bil to majhen škrat s starim, nagúbanim licem, z belo dolgo brado. Ta se je zamotala v drevesno razpóko, in škrat je skakal in se zvijal, kakor pes na verigi, a nikakor se ni mogel oprostiti. Upri je svoji blesteči očesi v sestro in kriknil: „Kaj stojiti kakor prikovani, mesto da bi mi pomagali!“

„Bédni škratec,“ vprašala ga je Snežinka, „kako pa si se vender vjel v to past?“

„O ti neumno, zvédavo dekletce!“ zasikal je škrat, „kakó sem se vjel! Hotel sem razklati to drevo in naklati trsk za kuho; naše sklede so majhene in zgorele bi popolnem, ako bi kurili z velikimi poleni. Zabil sem užé klin v drevó, a bil je prepolzek. Odskočil je, česar nití pričakoval nisem, a panj se je takó hitro sklepnil, da nisem utegnil odstraniti svoje sive brade in zdaj je ne morem osvoboditi.... A vé se smejati, malovredni neumnici! Fej! kakó sta grdi!“

Deklici sta poskušali z vsemi silami osvoboditi brado, a nikakor se ni dalo.

„Jaz grem po ljudi,“ dejala je Rožica.

„Kaj se boš še zmislila?“ kriknil je škrat s svojim hripavim glasom. „Saj ste vé dovolj, glupi oslici!“

„Potrpi vender!“ vskliknila je Snežinka, „saj te bovi rešili.“

Potegnila je iz žepa škarjice in odstrigla z njimi konec brade. Komaj je bil škrat rešen, vzel je vrečico polno zlatá, katera je bila skrita v koreninah drevesa in je renčal za-sé: „Surovinki! odrezali sta mi konec takó krasne brade!“ ... Potem je naložil vrečico na hrbet in odšel ne ozrši se nanji.

Čez nekaj časa sta šli zopet sestri loviti rib za óbed. Ko sta se bližali reki, zagledali sta majhenega kovača, ki je skakal po bregu in hotel skočiti v vodo. Prihiteli sta tjà in spoznali škrate.

„Kaj je s teboj?“ vprašala je Rožica. „Anti nečeš v vodo skočiti?“

„Saj nisem norec!“ vskliknil je škrat. „Ali ne vidiš, kakó me hoče ta nesrečna riba potegniti v vodo?“

Škrat je namreč tudi prišel rib loviti in je zagnal svoj trnek. A v nesrečo je zamotal veter njegovo brado okolo palice. Čez nekaj minut zagrabila je velika riba za vado. Škrat je bil preslab, da bi jo zagnal na breg; riba je bila močnejša in je vlekla škrate na svojo stran — v vodo. Prijemal se je za trstje in nabrežno travo, a zamán. Riba ga je vlekla vedno bolj in bolj k sebi, in moral bi skočiti zdaj zdaj v vodo. O pravem času sta prihiteli deklici in skušali odmotati brado. Vendar je bilo to nemogoče, ker se je preveč ovila okolo palice. Zopet je bilo treba vzeti škarje in odrezati kos las.

Komaj je škrat to videl, prišel je v nepopisljivi gnjév. „Kaj je vama, neumnici!“ zavpil je. „Ali je to vajin običaj, da dobre ljudi brezobražati? Ali je vama premalo, da sta mi prvič prikrajšali brado? Zdaj sta je odrezali še polovico. Kakó naj se vender pokažem svojim bratom? ... Da bi morali hoditi vse življenje brez čevljev in da bi si vse noge razpraskali, malopridnici!“

Zgrabil je vrečico z biseri, skrito v trstji, vlekkel jo za seboj in molčéč izginil za kamenom ...

Kmalu po tem dogodku je poslala mati hčerki v mesto po konca, igel in trakov. Morali sta iti preko puščave, nasejane z ogromnim kamenjem. Zagledali sta veliko ptico, plavajočo v zraku. Storivši nekoliko krogov nad njima, spustila se je v tem hipu na zemljo. Takój so se začuli žalostni in obupni klici. Hiteli sta tjà in s strahom ngledali orla, ki je držal v krempljih njunega starega znanca — škrate in ga hotel odnesti v zrak. Dobrosrčni deklici sta prijeli z vsemi silami škrate in se takó pričeli bojevati z orlom, da je izpustil svojo žrtev. Kadar se je škrat nekoliko oddahnil od strahu, zakričal je s svojim hripavim glasom: „Ali se nista mogli malo lepše lotiti dela? Kakó sta mi vender razvlekli obleko, nerodnici!“ Potem je zgrabil svojo vrečico z dragocénimi kamni in izginil v svojo jamo med pečevjem. A deklici ki sta se že navadili njegove nehvaležnosti, šli sta naprej v mesto.

Povračaje se preko puščave, srečali sta najedenkrat škrate. Ne pričakujoč, da bi hodil po tem pustem kraju kdo takó pozno, izsipal je pred sé iz vrečice dragocene kamene in se z njimi igral. Zahajajoče solnce je osvetljevalo dragocénosti, ki so se blestele s takó čudnim bleskom, da sta deklici mirno obstali in zrlí nánje. — „Kaj stojiti; gotovo štejeti vrane?“ dejal je škrat, in njegovo sicer blede lice zarudelo je zdaj od jeze.

Najbrže se je hotel še jeziti in braniti, kar se je začulo strašno grčanje, in iz lesa je prišel črn medved. Škrat se je ustrašil in hotel ubežati, a ni utegnil v svoje duplo, medved mu je zagradil pot. „Medved, gospod mili!“ prosil je z žalostnim glasom, „usmili se me, in jaz oddam tebi vse svoje zaklade, vse dragoceno kamenje!... Ne jemlji mi življenja! Kaj bi ti koristilo, ako ubiješ takega nesrečnega škrate, kakor sem jaz? Saj bi me še na zobéh ne čutil. Pokusi rajše ti deklici! Védi! to sta izvrstna kosca, mastna, kakor prepelici; pokusi, na zdravje....“ A medved ni poslušal zléga starca, nego udaril ga je s tacio in škrat je izdihnil dušo. Deklici sta zbežali, a medved je zaupil za njuna: „Snežinka, Rožica! ne bojta se, pridita k meni!“

Spoznali sta glas in obstali. Ko je prišel medved k njima, odgrnil si je medvedji kožuh, in zagledali sta krasnega mladega človeka v zlatej obleki.

„Jaz sem knez,“ dejal je, „ta brezvestni škrat me je zaklel v medveda in mi pobral vse moje zaklade; moral sem se kot medved potikati po gozdu, in še le njegova smrt me je osvobodila. Zdaj je prejel plačilo za svojo neusmiljenost.“....

Snežinka se je omožila s knezom, a Rožica z njegovim bratom. Razdelili so si ogromne zaklade, katere so našli v škratovej jami. Stara mati je preživela še mnogo let v miru in sreči med svojimi otroci. Izkopala je iz vrta oba rožna grma, presadila ju v posode in postavila na svoje okno. In ta nista prenehala roditi vsako leto krasno cvetje — belo in rudeče.

Iz ruščine preložil Kaverij.

V jeséni.

kako hitro
Listje odpada —
Hitro nam leta
Minejo mlada.

V vrtilih cvetíce
Vse so zvenéle —
Cvetke mladosti
Bodo svetéle.

Ptice v dežele
Gorke letijo —
Dnevi radósti
Z njimi bežijo.

Veter drevesca
Gola vpogiblje —
V meni pa tožno
Srce se ziblje.

Megla pokriva
Plan in doline —
Časov zakriva
Srečnih spomine.

Skôraj bo skôraj
Jésen minila,
Nas in naravo
Zimi zročila.

Savo Zorán.

V boj.

Srečno mila domovina,
Srečno kraj domači moj:
Srečno hišica rojstvena:
Z brati pojdem v smrten boj.

Kri prelival bom za tebe,
Tebe z mečem branil bom,
Smrtne rane bom za tebe
Sekal, o preljudi dom.

Če me smrtna moč ne vzame,
K tebi dom spet vrnem se,
Ker spoštujem te in ljubim,
Ker le ti si moje vsé.

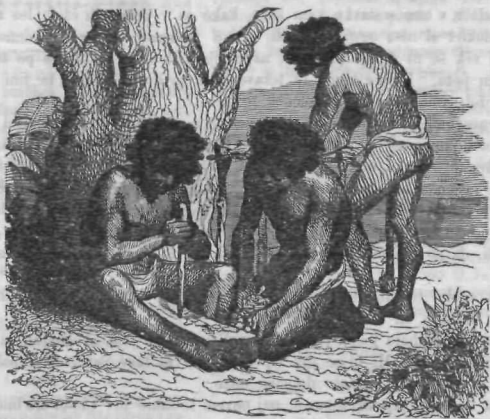
Če pa smrt s kosó nemilo
V boji mene dohití:
Domovina bodi srečna
Saj za tebe se zgodi.

J. Zagorski.

Ogenj v starodavnih časih.

V današnji dobi je pač lahko ogenj narediti. V vsakej prodajalnici dobimo žveplenek (klinčkov) za malo denarja. Kadar hočejo mati kuhati, nalože drv, podlože nekoliko tresák, prižgó žveplenko in v nekoliko trenutkih je ognja dovolj. Oče, kamorkoli gredó, posebno če puhajo tobak, nosijo nekoliko žveplenek pri sebi, da si napravijo ognja, kadar jim ga je treba. In ravno zavoljo tega, ker je danes vsacemu otroku lahko napraviti ogenj, dogodé se večkrat velike nesreče, ki je imenujemo požarje. Ogenj vpepeli hiše, vasi in mesta. Po nepotrebnem naj nihče ne nareja ognja, posebno se pa otroci imajo čuvati žveplenek.

V prastarih časih je bilo ljudém zelo težavno narediti ogenj, še celó njegove koristi niso poznali. Velik ogenj so videli samó takrat, ako je strela

udarila v kako drevo, ter se je užgal gozd, ali pa, če je kje kak ognjenik (vulkan) dim in ogenj bljuval iz nedrij. Kakó so se ljudje čudili, kadar so videli, da ogenj les v pepel izpreminja! Bili so časi, ko ljudje še niso znali drv rezati in žagati, ker niso imeli pripravnega orodja. Ako so hoteli kos lesa za kako potrebo izkrajšati, položili so ga v ogenj in pustili goreti, dokler ga ni toliko odgorelo, da se je izkrajšalo, kolikor je bilo treba. Lahko si mislite, kako težavno in zamudno je bilo tako delo.

In kakó so se še le ljudje začudili, ko so prišli do tega, da se voda pri ognji izpreminja v paro in se mokre stvari pri ognji posušé. Surovega mesa so imeli ljudje v vseh časih obilo; toliko, da jim ga je prišlo mnogo v kvaru. Še le tedaj, ko so poznali ogenj in videli, da se na ognji posušeno meso dlje časa ohrani, še le tedaj jim je bilo mogoče napraviti in ohraniti si meso za dlje časa. Ogenj je učil ljudi pripravljati si jedila.

Potrebne posode so si ljudje v začetku narejali iz blata ter je sušili na solnci. Ali vse drugače, vse boljše in trdnjše so bile take posode, kadar so jih osušili na ognji. Kake lonce ali piskre bi imeli, in kolika bi jim bila cena, ako bi ne bilo ognja, to lahko vsak sam izprevidi.

Kasneje so ljudje spoznali, da ogenj stvari topi in raztéza, in to je bil začetek velikim umetelnostim, katere opažamo danes v izdelovanju različnih železnih in drugih kovinskih stvari.

Dokler ljudje niso poznali žveplenek in drugih načinov, s katerim se naredi ogenj, recimo: jekla in kremenca, trli so suh les ob les toliko časa, da se je užgal in prikazal ogenj. Takó narejen ogenj so morali zelo varovati, da jim ni ugasnil, ker drugače bi imeli zopet novih težav, napraviti si ognja. Kadar so ljudje poznali jeklo in kremen, bilo je užé nekoliko boljše. Izkresali so namreč z jeklom iz kremenca iskro, pritaknili malo gobe in — ognja je bilo dosti.

Podoba v tem sestavku vam kaže, kakó so v prastarih časih les z lesom vrtali, dokler si niso ognja naredili. Divji Indijani, do katerih denasnji izobraženi vék še ni mogel prodreti, napravljajo si ogenj še danes po tem starodavnem potu. Koliko truda in težave bi si prihranili, ako bi jim kdo iz naših dežel samó nekoliko žveplenek prinesel.

Danes nam je ogenj neobhodno potreben za pripravo jedil. Kaj bi vender jedli, ako bi ne imeli ognja! Nu nikarte misliti, da so ljudje takój imeli take jedi, kakeršne imamo mi; sto in sto let je bilo treba, dokler je prišlo do tega, da se je pečenka na masti pekla in potica prišla na mizo. V starih časih so bili ljudje zadovoljni, ako si so mogli kos mesa posušiti na dimu. In če bi danes ljudje iz onih starih časov sedli za našo mizo k naši pojedini, pač ne bi verjeli, da so vse naše današnje okusne jedi le nasledek ognja in njegovih učinkov.

Na otoku Grönlandiji je še tudi z ognjem velika težava. Ondu pusté meso da zmrzne, in še le po tem ga jedó.

Laponci kuhajo jedila v morskeji vodi in da so tem okusnejša, primešajo jim različnih dišav. Mi bi se jim lepó zahvalili za take jedi, ter si pač želeli, da smo skoraj domá za našo domačo mizo.

Da se zopet vrnem k ognji, naj povem še samó to: Če bi ne bilo ognja, ne imeli bi tečnih jedí, ne imeli bi nožev, vilic, niti prav nobene železne ne kake druge kovinske stvari. Tudi srebrnih, zlatih in bakrenih novcev bi ne bilo, železnice in parobrodov bi ne imeli. Tudi vi bi ne imeli knjig, papirja, peres ne svinčnikov; še celó obleke bi ne imeli, ker nam jo krojač brez šivanke in škarij bi ne mogel narediti. Sto in sto, tisoč in tisoč stvari, ki so danes nekaj prav navadnega, bi ne imeli. Kakšno bi v takem položaji bilo naše življenje, to prevdarite sami, otroci ljubi!

A jaz vam rečem samo to: Hvalimo Stvarnika, kateri nam je dal ognja in nam svojo neizmerno modrost pokazal tudi v najmanjšej iskri.

Ij. T.

Razne stvari.

Drobtine.

(Posebni spomini meseca oktobra.)

V 1. dan oktobra 1648. leta se porodil znamenit pisatelj francoski: Corneille.

V 2. dan oktobra 1849. l. general Ogierskih ustášev Klapka izroči Avstrijskim četam trdnjavo Komarin ob Dunavu.

V 3. dan oktobra 1187. l. sultan Saladin posede Jeruzalem.

V 4. dan oktobra god našega presvitlega cesarja Frana Josipa I.

V 5. dan oktobra 1582. l. vzprejmó večjidel vse katoliške države Gregorijansk koledar.

V 7. dan oktobra 1741. l. ponudijo Ogri cesarici Mariji Tereziji ob času največje sile svojo pomôč.

V 9. dan oktobra 1408. l. so bili Turki prvič na Slovenskem pred Metliko.

V 12. dan oktobra 1492. l. najde Krištof Kolumb otok San Salvador.

V 16. dan oktobra 1793. l. je bila ob glavo dejana francoska kraljica Marija Antoinetta, hči cesarice M. Terezije.

V 17. dan oktobra 1557. l. je umrl fizik Reamur, po katerem se imenuje tudi jeden toplotér.

V 18. dan oktobra 1832. l. se je porodil velik slovenski domoljub dr. Etbin Henrik Costa.

V 20. dan oktobra 1859. l. je umrl iznajdenik hlapóna Anglež Stephenson.

V 22. dan oktobra 1818. l. umrje pedagog H. Campe. Ta je spisal dosti mišnih povesti mladini. — Ravno tega dné 1796. l. je umrl Mihael Kastelec, knjižničar Ljubljanski in pridni pisatelj „Kranjske Čbelice.“

V 27. dan oktobra 1835. l. se je porodil v Podrečem na Gorenjskem slovenski liríčni pesnik Simon Jenko.

V 29. dan oktobra 1790. l. se je porodil v Siegenu na nemškem Renskem slavní pedagog A. Diesterweg.

V 31. dan oktobra 1273. l. je bil Rudolf Habsburški v Aachenu venčan za nemškega cesarja.

A. G.

Kratkočasnice.

* Prebrisan rokodelčíč si je kupoval kruha. Videč, da je hlebec jako majhen, reče pekarju, da hlebec ne tehta zadosti, ker je tako majhen. — „Nič ne dé, boš ga vsaj laže nesel.“ odgovori mu pekár. — Na to da rokodelčíč pekarju samó polovico denarja ter otide. „Hé, dečko! to ni dosti,“ kriči pekár za njim. „Nič ne dé, bote vsaj laže prešteli,“ odgovori mu rokodelčíč.

* Učenca, ki se ni hotel učiti, vprašajo oče, kaj bode iz njega, ker se neče učiti ne brati ne pisati. „Učitelj bodem ter bodem učencem zapovedaval, da naj beró in pišejo, odgovori učenec.

* V šoli je bila lepa navada, da so gosp. katehet iz šole gredoč rekli: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ in otroci so jim odgovorili: „Na veke, amen!“ — Necega dne pa so otroci kateheta zelo razdražili, in gosp. katehet iz šole idoč so rekli: „Pač ste pravi tepci!“ „Na veke, amen!“ odgovorijo otroci po starej navadi.

* „Pol pšenične moke in pol jačmenove sem pristávila,“ reče gospodinja prinesši sók ženjicam na mizo. „Je-li pšenična moka spodaj?“ poprašá neka ženjica videč, da je sók le iz jačmenove moke.

* „Kisla so sinóči ubili mladéníči, ko so se tēpli,“ pravi sosed sosedu. „Saj sem vedel, da ta pretepáč ne bode umrl, temveč da ga bodo ubili,“ odgovori óni.

* Slab pastir izgubi kmetu vseh pet ovác. „Le utolaži se,“ prigovarja mu prijatelj, „saj ti zdaj ne bode izgubil nobene več.“

* Katehet so v šoli razlagali o dolžnostih milošnjo deliti. Da bi učencem to dolžnost bolje razjasnili, vprašajo dečka, kaj bi naredil, ko bi berača srečal in imel ravno kos kruha v roci. „Snedel bi ga,“ odgovori deček naglo.

* Učitelj so razlagali o ljubezni do bližnjega ter med drugim rekli: „Kdor nam vselej dobro želi in stori, ta je naš prijatelj, in kdor nam radovoljno kaj hudega želi in stori, ta je naš

sovražnik. Ko bi ti Tonček na rôbu kakšnega brezdná stal in hudoben človek bi prišel in te od zadej v brezdnó porinil, ali bi bil ta tvoj prijatelj ali sovražnik?"

Tonček: "Ta bi bil moj sovražnik."

Učitelj: "Dobro; kdo pa bi bil tvoj prijatelj?"

Tonček: "Tisti, ki bi me od spredaj v brezdnó porinil."

Slepi Jarnejček.

(Národná pesenca v Kámeniku.)

Jaz sem slep Jarnejček

Na Ljubnem sem domá

V strganem kočurji

Štir' okenca imá.

Vesetje moje je vže prée,

Pomagat' si ne morem vée;

S težavami sem vès obdán,

Zdihtujem noč in dan.

O, moj naréjni očka

So bili cimperman,

Narejali so žage

Ljubljanskim farmanom.

Narejali so žage rés,

Popravljali so mlíne vmés,

So bili pintar in kolár

Po vrbi še cokoljár.

O kdo pa mene vpraša,

Kje jaz te pesni imam; —

O jaz imam en strgan koš,

Še tist ni vreden šajnašt groš,

In v tistem koši vse imam,

Vse pesni, kar jih znam.

Uganke.

- 1) Zakaj so ptičice najboljše pevke?
- 2) Komú pride vsaka stvar o pravem času?
- 3) Kdo nima v svojej hišici ne stola ne mize, pa vender sladko počiva, ugodno sedi in je?
- 4) Trговец ga prodaje, a voda ga nosi. Kaj je to?
- 5) Črna je, pa ima v sebi vroče srce. Kaj je to?

(Odgonetke uganek v prihodnjem listu.)

Računska naloga.

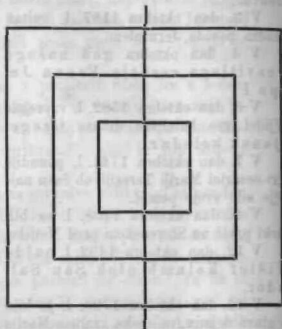
Vzemi d é v e t klinčkov in jih položi takó, da bodeš imel tri in pol ducata. A ni si treba pri tem niti najmanje glave ubijati, ker to bi bilo preveč in tudi grdo, da kaj takó lehkega ne ugameš.

(Rešitev naloge v prih. listu.)

Oblikovna naloga.

(Priobčl. A. G.)

Poskusite narediti naslednjo podobo v jednej potezi, ne da bi potegnili kdaj preko katere izmed črt, ki ste jih užé naredili.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Listnica.

Gospod J. P. v Sr.: Skušali bodemo Vaše spise, kolikor je dobrih obelodaniti. Prisrčna hvala Vam na čestitanjih! — J. K. v Lj.: Hvala na poslanem. Kar je dobrega zrna, bomo radi priobčili. — J. Z. v N.: Vi se nam še vedno nečete razodeti.

Zahvala.

Vsled odlikovanja podeljenega mi po velikej milosti Njeg. Veličanstva presvitlega cesarja došlo mi je od vseh slovenskih krajev toliko ljubeznjivih in sočutnih čestitek, da mi ni mogoče vsacemu se posebej zahvaliti; zato rečem po tem potu vsem svojim prijateljem, ki mi so k mojemu odlikovanju pismeno in telegrafično čestitali svojo prisrčno zahvalo.

Ivan Tomšič,

učitelj na c. kr. vadnici
in urednik „Vrtčev.“

„Vrtčev“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in stoji za vsa leto 2 gl. 60 kr.; za pol leta 1 gl. 30 kr.
Napis: Uredništvo „Vrtčev“, mestni trg, šte. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.